

Kolik dobiček bi imela od amerikankega predloga Nemčija in koliko bi izgubile druge države? Za dobo od 1. julija 1931 do 1. julija 1932, za katero predlaga Hoover prekinitev vojnoodškodninskih plačil, bi bila Nemčija na boljšem za 1 milijardo 519 milijonov mark (20 milijard Din). Od te vsote bi odpadlo brez Hooverjevega načrta na Francijo: 838.4 milijonov mark, na Anglijo 362 milijonov, Rumunijo 12 milijonov, na Jugoslavijo 79.3 milijonov, na Grčijo 6.7 milijonov, Portugalsko 13.12 milijonov, Japonsko 13.12 milijonov in Poljsko 9.5 milijonov mark. — Po dosedanjih pogodbah morajo plačati na vojnih dolgovih: Francozi 255.3 milijonov mark Angležem in 228 milijonov mark Ameriki. Francija prejme letno na vojni odškodnini od Nemcev 838 milijonov in plača pa le 483 milijonov in ji ostane 400 milijonov mark. Angleži dobe od Nemcev 362 milijonov, od tega dajo Amerikancem 309 milijonov in jim ostane čistih le 53 milijonov mark. Belgija dobiva 102 milijona, a odplača le 32 milijonov in ji ostane lepa vsota 70 milijonov mark. Italija prejme od Nemcev 190 milijonov, a mora oddati Ameriki 61.2 milijonov, Angležem 86.8 milijonov in bi utrpela 43 milijonov mark. Iz navedenih števil je jasno, zakaj se ustavlja Hooverjevemu načrtu najbolj Francija in Belgija.

Še ta teden se bosta podala v Pariz nemški kancelar dr. Brünnig in zunanji minister dr. Curtius, da pripravita Francoze na pristanek na Hooverjev predlog. Francoski ministrski predsednik Laval je obvestil nemško vlado, da bo pozdravil z veseljem poset nemških odposlancev.

*

Ognjeni ples.

Pred kratkem se je obrnila družba ameriških in angleških bogatašev na angleško vlado s prošnjo, naj jim da na razpolago gotov otok, kjer bodo udobno živeli sami zase, ker so siti civilizirane družbe. Angleška vlada je milijonarjem prošnjo zavrnila. Otok, za katerega je šlo v tem slučaju, zasluži po vsej pravici naziv »Raj na koncu sveta«. Je to Fidji otočje, svet onkraj dobrega ter hudega, ki leži v južnozpadnem kotu Tihega Oceana, precej daleč od prometnih črt. V resnici je to otočje najbolj privlačno pribelališče za osebe, katerim presedata velikomestni trušč ter vrvenje.

Na Fidji otokih vladata mir ter sporazum med zastopniki vseh mogočih plemen in veroizpovedi. Črnci in beli, rdeči in rumeni, kristjani in pogani, milijonarji in ubogi ljudje, angleški lordi in potepuhi živijo v najlepših medsebojnih odnošajih.

Rastlinstvo ter živalstvo sta zastopana na Fidji otočju z vsemi rastlinami ter živali na svetu. Narava presega vsakega z raznoličnostjo. Mogočni hribi se dvigajo na skupini 250 otokov. Glavno mesto Suva na otoku Vitileru leži v bajno lepi dolini, ki daje prebivalstvu na leto osemkratno žetev. Tam kaj ne poznajo skrbi glede prehrane in

terpentinovo milo idealno in hitro očisti Vaše perilo!

radi pripravljanja jedi si ni treba beliti glave. Treba je samo roko stegniti in se nasititi s kokos orehi, bananami in s sadom krušne palme.

Domačini omenjenega otočja so Melanezi, a pokristjanjeni. Kaka nasprotja med posameznimi plemenimi so na teh otokih nekaj neznanega. Domačini so lepi ter dobre rasti. Niso leni, akoravno bi jim ne bilo treba delati, ker bi lahko živeli iz roke v usta. Pojem brzina — hitrost, ki je bič Evrope ter Amerike, je tukaj neznan. Presrečni kraji!

Kljub krščanstvu so se ohranili pri Fidji domačinih prastari poganski obredi, med temi tudi eden, radi katerega si belijo glave moderni raziskovalci. Je to ognjeni ples domačinov, ki uživa svetovni sloves in je uganka.

Med Fidji skupino so še otoki, na katerih se ni naselil nobeden belokožec. Na teh otokih se vršijo ob gotovih dneh posebne igre. Izkopljejo globok jarek in ga potlakajo z velikimi kamni. Po cele dneve kurijo na kamenju, da je čisto razbeljeno. Procesija mladih moških se zbere ob določeni uri v gozdu. Rujava telesa so kričeče poslikana in namazana z mastjo kokosove palme. Pesmi prepevajoč se podajo mladostni junaki v jarek na žareče kamenje in proizvajajo ples, kojega začetek je nekje v prastarih časih. Po polurnem plesu izgine skupina plesalcev v gozdu in nobeden si ni osmodil ali opekel nog.

Fidji dekleta so znana radi lepote in ljubkosti. Pretežno večino dneva uporabijo za kopanje.

Na večer odmevata iz Fidji otočja: pesem in godba. Zvezde migljajo ter svetijo v noči nad zemljo, ki je v vsakem oziru pravi raj.

*

Nezadovoljiv odgovor. Fašistična vlada je dala pismen odgovor na protestno spomenico rimskega papeža. Odgovor je takšen, da je dostojen in vreden

izraz fašistovskega mišljenja in fašistovske drznosti. Italijanska vlada neče dati nobenega zadoščenja Sv. stolici, marveč zahteva, naj papež da zadoščenje italijanski vladi. Radi česa? No, pač radi tega, ker je papež. Za vse žalitve sv. Očeta vlada neče dati nobenega zadoščenja, marveč izjavlja, da je zadostno zadoščenje v tem, ker je vpeljana preiskava proti nekaterim osobam, ki so razgrajale. Če bi bil žaljen g. Mussolini, bi pa zahteval bogve kakšna zadoščenja. Mednarodni svet si bo zapomnil to v mednarodnih odnošajih neobičajno postopanje. Da bi fašisti zopet dovolili katoliške mladinske organizacije, o tem ni niti misliti, ker je njihov obstoj in njihovo delo baje bilo proti določilom konkordata. S tem drznim fašističnim odgovorom je razmerje med Italijo in sv. Očetom še poslabšano.

Framasoni in socialisti v Španiji so bili dosečaj v tesnem bratskem objemu. Liberalni framasoni so se poslužili svobodomiselnih socialističnih in komunističnih elementov, da so postrašili katoličane z divjaškimi napadi na samostane in cerkve. Napadi na zveste katoliške vernike niso prenehali marveč se ponavljajo na raznih krajih. V mestu Pamploni se je vršil velik katoliški shod, ki je ostro protestiral proti napadom na cerkve, samostane in duhovnike. Ko so se po končanih zborovanjih udeleženci hoteli odpeljati z vlaki in so nekateri vlaki že krenili s postaje, je socialistično-komunistična tolpa katoličane napadla s palicami in noži in nekatere težko ranila. Pri tej priliki je neka članica Marijine družbe prišla pod vlak, kjer je našla smrt. Framasonsko in socialistično častopisje je hotelo ta divjaški napad opravičiti s tem, češ, da je to bila manifestacija za monarhijo in kralja. To je kajpada framasonsko socialistična laž. Na zborovanju v Pamploni se ni picalo ne monarhiji ne kralju, marveč se je vzklikalo Kristusu—kralju. Tako framasoni, socialisti in komunisti vzajemno lažejo proti katoličanom. Medsebojno pa se ti svobodomiselnici v gosposki in delavski obleki prav slabo razumejo. Zadnji čas so socialisti in komunisti napravili skupno fronto proti framasonski gospodi. Framasonskim buržujem očitajo, da so radi tega s socialistično pomočjo uprizorili napade in požige samostanov, da bi od sebe odvrnili ljudsko nevoljo; toda ljudstvo se ne bo dalo več dolgo varati, temveč bo zahtevalo obračun s framasonsko sita buržuazijo. Takšne razdrapane razmere vladajo v samih republikanskih vrstah v dobi, ko gre za to, kdo bo zmagal pri volitvah v ustavotvorno skupščino. Framasoni so sedaj tepeni po tistih protiverskih silah, katere so sami poklicali na plan.

Ukaz brezbožnikov. Glavna komanda brezbožnikov v Moskvi je izdala na delavske svobodomiselnice to le povelje: »Mednarodna zveza svobodomiselnicev mora začeti veliko borbo. Vplivati mora predvsem na žene in mladino. Mednarodna zveza in vse njene podzveze imajo strogo dolžnost, da se borijo zoper konkordate (pogodbe držav s pa

pežem), zoper cerkvene davke, zoper vsak vpliv duhovnikov v šolah, zoper zakonsko omejitve bogokletstev, zoper križarsko vojno papeževu. Naj živi enotna fronta brezbožnih proletarcev vseh dežel! Naj živi brezobzirna vojna zoper vero in Cerkev! Socialisti bodo pokorno to komando izvrševali! To je sploh poglavitno delo, ki ga vršijo. Za delavca in njegov blagor itak ne storijo ničesar.

Sv. obhajilo za ruske otroke. Škofje v Lozani, Zenevi in Friburgu so pozvali katoliške otroke, naj dne 10. maja — to je dan prvega sv. obhajila male Terezike od deteta Jezusa — darujejo sv. obhajilo za uboge ruske otroke, ki so brez verske vzgoje in brez vsake podpore, ki jo daje vera otrokom. Lepa misel.

Zveličarjeva katedrala bo sovjetska palača. Največja, najslavnejša ter najvišja cerkev v Moskvi bo spremenjena v palačo, v kateri se bodo vršili v bodočnosti sovjetski kongresi. V tem slučaju gre za znamenito Zveličarjevo katedralo s petimi zlatimi kupolami, ki je bila pozidana v letih od 1837—1883 kot spomin na rešitev Rusije izpod jarma francoskega cesarja Napoleona. V cerkvi je prostora za 10.000 ljudi. Notranje stene so poslikane od najbolj znamenitih slikarjev v marmornate plošče je vsekana zgodovina vojne od 1812—14.

*

Podelitev župnij in razpis. Župnijo Zagorje pri Pilštanju je dobil dosedanji tamošnji provizor Jurij Pribožič; župnijo Fram pa tamošnji provizor Franc Rakun. Do 29. julija t. l. je razpisana župnija Razborje nad Loko pri Zidanem mostu.

Vlom. S ponarejenim ključem se je v noči splazil neznan uzmovič v stanovanje upokojenega višjega davčnega upravitelja g. Otmarja Megliča v Krekovi ulici v Mariboru. Drznež je odnesel le 170 Din, ker so ga še pravočasno preprodili in je skočil skozi okno ter ušel.

Radi poškodb, katere mu je prizadajal avtomobil, umrl. V smeri proti Mariboru je pripeljal avto, kateremu se je hotel izogniti pri Wögererjevi tovarni na Košakah pri Mariboru Drago Čebular, ki je šel s koroškega kolodvora proti domu. Ker je bila noč temna ter deževna, je Čebular preslišal svarilno hupanje, avto ga je podrl in ga tako notranje poškodoval, da je v bolnici umrl.

Uzmoviči na delu. V noči na petek 26. junija so vdrl s ponarejenimi ključki neznanči v trafiko Katarine Ducl na Betnavski cesti pri Mariboru in so odnesli obleke in tobaka za 1300 Din.

Napad. Z gnojnimi vilami so napadli trije fantje pri Treh ribnikih v Mariboru 24 letnega posestnikovega sina Ivana Ornika. Dobil je tako hude poškodbe, da so ga prepeljali v bolnico.

Pijte brezalkoholno pijačo

„JOGURA“

Pri preizkušnji čolna utonil. Dne 24. junija zvečer sta preizkušala na Dravi ob Pristanu v Mariboru novozgrajeni čoln mizarska pomočnika: 26 letni Josip Dvoršak in 20 letni Ervin Motzer. Čoln se je prekucnil, Motzer je utonil in Dvoršak se je rešil le s težavo.

Kos železa je odletel pri sekanju tračnice in zadel 17 letnega ključavničarskega vajenca Evgena Labornik v delavnicah drž. žel. v Mariboru. Ponesrečenega so prepeljali v bolnico.

V Dobrenju pri Pesnici je v sredo, dne 24. junija predpoldne strela iz malega oblaka udarila v gospodarsko poslopje bratov Kersnik. Zgorelo je vse, tudi premičnine, stroji in novo seno. Škoda znaša baje okoli 150.000 Din. Tudi tu je bilo zavarovano pri Vzajemni zavarovalnici, a za malo vsoto.

Strela zopet zažgala dvoje poslopij. V Visolah pri Slov. Bistrici je strela pred dobrim tednom zažgala hišo posestnice Marije Dovnik tik ceste, ki vodi na Tinje. Zgorele so tudi vse premičnine. Škoda znaša okoli 60.000 Din. Zavarovano je bilo pri Vzajemni zavarovalnici, ki je dala škodo takoj po svojem glavnem zastopniku Fr. Žebotu iz Maribora ceniti.

Z motornega kolesa je padel na Košakah pri Mariboru ključavničar Jakob Gačnik iz Št. Ilja v Slov. gor. in si zlomil levo nogo.

Hiša pogorela. V ponedeljek 22. junija krog polnoči je izbruhnil ogenj pri posestniku Matevžu Ferdinandu v Legnu pri Slovenjgradcu. Ogenj je upepelil hišo, obleko, opravo in precej zrnja. Komaj so rešili speče otroke.

S črešnje je padel in se precej poškodoval hlapec Franc Potočnik od Sv. Barbare v Slov. gor.

Radi nepreviđnosti v smrt. V sredo 24. junija je prišel med kolesa s tesanim lesom naloženega voza 32 letni voznik Joško Černek na strmem klanecu v Gornjem Prebukovju pri Slov. Bistrici. Černek je obležal mrtev.

Tisočak je izgubil prevžitkar Alojzij Kovačič v Stanetincih pri Gornji Radgoni. Izguba enega jurja je starčka tako pretresla, da je sklenil prostovoljno smrt in so ga našli na skednju mrtvega.

Mlad dijak utonil v Muri. Tretje gimnazijec Marijanišča v Veržeju Stefan Krč, doma iz Preddvora pri Kranju se je kopal v Muri in ga je zaneslo v najbolj deroči del struge. Bil je komaj 5 minut pod vodo, ko so ga rešili, a ga niso mogli več obuditi k življenju, ker ga je zadela najbž srčna kap.

Hotelir iz Murske Sobote utonil. Znan murskosoboški hotelir Janez Dobrei je hotel skopati v Ledavi radi vročine v koleselj vpreženega konja. Gospodar je na vozu sedeč priganjal žival, da se je pognala v tolmun, v katerem je uto-

nil Dobrei in konj. Hotelir je imel na sencu nevarno rano.

Tri leta radi uboja. Dne 5. aprila t. l. so popivali kmečki fantje iz Gabrinj v krčmi Zupan v Dolnem Cagadošu v Prekmurju. Prišlo je do prepira, pozneje do pretepa in je obležal s prebito lobanjo Jože Nedeljko. Nedeljka je udaril s planko po glavi Jaklovič in je udarjeni 3 dni za tem umrl. Kmečkega fanta Jakloviča je obsodil mariborski senat radi uboja v vinjenem stanju na tri leta.

Konj ga je ubil. V Gornjih Slavecih v Prekmurju je peljal z dvema konjema gospodar Štefan Škodnik seno. Na potu preko ozkega mosta je brcnil konj Štefana s tako silo v glavo, da mu je prebil lobanjo in je revež kmalu za tem izdahnul v bolnici v avstrijski Radgoni.

Žrtev mišnice. Dne 21. aprila tega leta je zastupil Miha Horvat v Gornji Lendavi v Prekmurju svojo ljubico Veroniko z mišnico. Mariborski senat je obsodil 25. junija Horvata na tri leta robije, triletno izgubo častnih pravic in 1200 Din za pogrebne stroške.

Tri tedne visel na drevesu. V Štorah pri Celju v gozdu so našli otroci na drevesu obešenega moškega. Gre za hlapca Konška iz Štor, katerega so pogrešali že tri tedne.

Izgubil je na progi med Rečico ob Savinji in Lučami šofer Stanko Hrastnik denarnico s 1500 Din in šofersko legitimacijo.

Samomor kmečkega fanta. Pri vasi Sela blizu Dobove pri Brežicah se je vrgel pod tovorni vlak 20 letni posestniški sin Potočnik iz Zakota pri Brežicah. Vlak je nesrečnega mladeniča prerezal na dvoje. Vzrok samomora je bila nesrečna ljubezen.

Domačija je pogorela do tal posestniku Gregorčiču, po domače Miklavžinu v Št. Rupertu na Dolenjskem. Kot požiga osumljena je zaprlo orožništvo pogorelega Miklavžina in njegovo ženo.

Če mečejo pijani razgrajaci v orožniško patroljo kamenje. V krčmi v Uršnem selu pri Novem mestu je prišla pijana družba: 23 letni kmečki fant Janez Klobučar, 28 letni Vinko Klobučar in cigan Matija Brajdič. Zahtevali so vino, krčmar jim ga ni dal in pijance je prisilila v gostilni se mudeča orožniška patrolja, da so se odstranili. Ko sta zapustila žandarja krčmo, je pričelo na njiju deževati iz teme kamenje. Narednik je skušal napadalce pregnati s strelom v zrak, kar pa ni zaleglo. Z drugim strelom je pogodil pijanega Janeza Klobučarja iz Uršnih sel v trebuh in je zadeti umrl v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji.

Samomor na kolodvoru. Na kolodvoru v Novem mestu se je ustrelil v čakalnici III. razreda 26 letni mehanič in šofer Tomo Poljak, doma pri Jastrebarskem.

Neznan utopljenec. V Stranjah pri Kamniku so potegnili iz vode 60 letnega neznanca, pri katerem so našli 900 Din brez vseh listin. Utopljenec je moral biti živinski prekupec.

V 16. urah iz Amerike v Evropo. Ameriška letalca Willy Post in Herold Gatty sta te dni preletela 3680 km dolgo